

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA
Kultuurhariduse osakond
kultuurikorralduse õppekava

Kristin Saar
LAVASTUSE "DEKAMERON" PRODUKTSIOON
Loov-praktiline lõputöö

Juhendajad: Tiiu Talvist, BA, VAT Teatri korraldus- ja
kommunikatsioonijuht

Kaasjuhendaja: Allan Kährik, MA, pedagoogika assistent

Kaitsmisele lubatud:

Viljandi 2019

SISUKORD

1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS	4
1.1 Organisatsiooni kirjeldus	4
1.2 Organisatsiooni struktuur.....	4
1.3 Organisatsiooni missioon, visioon ja eesmärk	6
2. LAVASTUSEST LÄHEMALT	8
2.1 Lavastuse "Dekameron" konseptsioon.....	8
2.2 Lavastuse "Dekameron" eesmärgid ja olulisus	9
3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS.....	11
3.1 Ülesannete jaotus ja koostöö kahe korraldava organisatsiooni vahel.....	11
3.2 Turundus ja kommunikatsioon	12
3.3 Lavastuse "Dekameron" tulud ja kulud.....	13
3.4 Viljandis toimunud etendused.....	15
3.5 Väljasõidud	16
3.6 Sündmuse sotsiaalmajanduslik mõju	17
3.7 Riskianalüüs	19
4. ENESEREFLEKSIION.....	20
KOKKUVÕTE	25
KASUTATUD ALLIKAD	26
Lisa 1. Riskianalüüs.....	28
Lisa 2. Pressiteade	31
Lisa 3. Õpetajatele kiri.....	32
Lisa 4. Meedia ja kommunikatsiooniplaan	33
Lisa 5. Projekti SWOT-analüüs.....	36
SUMMARY	37

SISSEJUHATUS

VAT Teater asutati 1987. aastal. Alates 2001. aastast annab teater etendusi Eesti Rahvusraamatukogu Teatrisaalis. VAT Teatri repertuaaris on suunatud palju lavastusi noortele, kuid on ka lavastusi täiskasvanutele. (Ajalugu s.a)

Olen ise varasemalt olnud kahes teatris praktikal: üheks oli riigiteater (Vanemuine) ja teiseks projektiteater (Must Kast). VAT Teatriga mul varasemat kokkupuudet ei olnud. Hindan väga väikesi teatreid, eriti VAT Teatrit, sest nende jaoks on oluline ka noorem sihtgrupp ning leian, et selle teatri tegevus on väga tänuväärne.

Eesti Statistika 2017. aasta uuringus "Milline on Eesti teatrikülastaja portree" selgub, et vähemalt 15-aastased noored käivad teatris üks kuni kaks korda aastas (Statistikablogi 2019). Selle uurimuse põhjal võib järeldada, et noortel on teatri vastu huvi olemas. Seega on noortele suunatud lavastused vajalikud. Mida varem tekib noortel teatris ja muudel kultuuriüritustel käimise harjumus, seda rohkem nad tulevikus neid ka ilmselt külastavad.

Minu loov-praktiline lõputöö oli VAT Teatri lavastus "Dekameron", mis valmis koostöös Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiaga (TÜVKA). Lavastuses näitlevad 12. lennu näitleja eriala tudengid ning korraldustöös löid kaasa mitmete teiste erialade tudengid. Etendused olid 05.03-08.03 Viljandi kultuuriakadeemias.

"Dekameron" oli suunatud eelkõige nooremale publikule, peamiselt gümnasistidele. Tuntud klassikaline teos oli tehtud lihtsasti jälgitavaks ja mõistetavaks. Lavastust mängiti kahes koosseisus ning näitlejaid oli kahe koosseisu peale kokku 11.

1. ORGANISATSIIONI ANALÜÜS

Käesolevas peatükis analüüsin lavastust korraldavat organisatsiooni, milleks oli VAT Teater. Analüüsin struktuuri, missiooni, visiooni ja eesmärke ning annan ülevaate VAT Teatri ajaloost.

1.1 Organisatsiooni kirjeldus

Sõna organisatsioon pärineb Kreekast, kus see tähistas korrastatust. Tänapäeval on organisatsiooni defineeritud kui inimrühma, kellel on kindel struktuur, strateegia ja tehnoloogia, et saavutada kindel eesmärk. Reaalsuses ei rahulda kõik organisatsioonid neid tingimusi. (Alas 2008, lk 7)

VAT Teater kandis algselt nime Tudengiteater, mis rajati tollase Tallinna Pedagoogilise Instituudi kultuuriteaduskonna näitejuhtide kursuse poolt. Aastal 1988 valiti teatri uueks nimeks VAT Teater. VAT Teater on asutatud aastal 1987 ja tegu on Eesti vanima vabatrupiga. VAT Teatri praegune peamine etenduste andmise paik on Tallinna Rahvusraamatukogu Teatrisaal, kuid reisirakke ringi ka erinevatesse teatritesse ja kultuuriasutustesse. (Ajalugu *s.a.*)

VAT Teatri kodulehelt selgub, et repertuaaris on palju noortelavastusi ja teater on just selle poolest tuntud, kuid VAT Teatri mängukavas on lavastusi ka täiskasvanutele (Ajalugu *s.a.*).

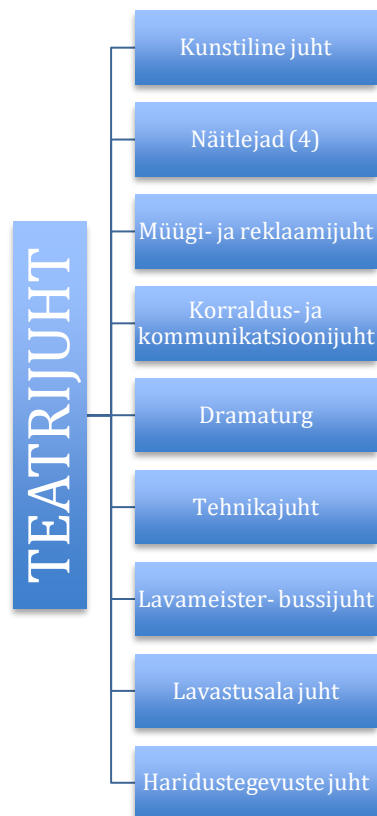
Lisaks lavastustele toimuvad VAT teatris ka töötoad nii noortele kui ka õpetajatele, näiteks lavavõitluse, loo kirjutamise ja improteatri töötoad (Õpetajale *s.a.*).

1.2 Organisatsiooni struktuur

Organisatsiooni struktuuriga luuakse mudel, millega määratletakse kindlad ametikohad ja nende ülesanded. Tänu struktuurile saab organisatsioonis tagada efektiivse tegevuse, eri

osade toimimise koordineerimise tegevusalade kaupa, organisatsiooni paindlikkuse ja keskkonnaga kohanemisvõime ning ametikohtade aruandluse määramise. (Alas 2008, lk 79)

VAT Teatris on kõige kõrgemal astmel teatrijuht, kellele alluvad teised juhid ja töötajad. Kogu informatsiooniga on kursis teatrijuht ning eraldi projektijuhte lavastuste juures pole. Lavastustega on alati seotud samad inimesed, näiteks vastutab sama inimene alati reklaami eest või on iga etenduse puhul sama lavastusala juht. Küll aga kaasatakse mõningatesse lavastustesse inimesi väljastpoolt VAT Teatrit, näiteks näitlejad, kunstnikud või heliloojad. VAT Teatri kodulehel andmetel on 09.05.2019 seisuga teatris tööl 13 inimest (Inimesed s.a.).

Joonis 1. VAT Teatri struktuur

VAT Teatris on funktsionaalne struktuur. Funktsionaalset struktuuri iseloomustab see, et on üks kindel juht ning tema alla on jaotunud kindla ala eest vastutavad töötajad. Funktsionaalse struktuuri üks tugevusi on näiteks see, et koordineerimine on lihtsam. Lisaks see, et oma ala vastutajad on kokku pandud professionaalidest ning juht, olles samal ajal

asjatundja, saab kergesti töötajaid juhendada. Antud struktuur sobib just väiksematele ettevõtetele. (Alas 2008, lk 83)

1.3 Organisatsiooni missioon, visioon ja eesmärk

"Missioon peab siduma organisatsiooni liikmed ja andma aluse jõupingutusteks ühise eesmärgi nimel. Hea oleks, kui organisatsiooni missiooni saaks väljendada lihtsalt, kuid mõjusa lause kaudu." (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 22)

VAT Teatri missioon kõlab järgmiselt: "VAT Teater on Eesti vanim sõltumatu teater. VAT teeb maailmatasemel teatrit, arendab omadramaturgiat, tõlgendab kaasaegselt klassikat, otsib teatris uudseid väljendusvahendeid, jutustab inimest määratlevaid lugusid selgelt eristavas teatrikeeles. Teater on noorsoolavastuste alal teerajaja ja arendaja. Teatri programmi kuuluvad etendused, loome- ja haridustegevused, festivalid, aktsioonid. VAT Teater on uuendusmeelne, kindlatel väärtustel püsiv ainulaadne Eesti teater eeskätt noorele vaatajale!" (Strateegia aastateks 2019 - 2022, lk 1)

Teatri missioon on liiga pikalt kirja pandud. See peaks olema konkreetsem ja lühem. Seda saakski muuta palju kompaktsemaks, sest praegu on palju sarnaseid mõtteid. Missioonis on osutatud, kellele teater suunatud on ja milliseid vajadusi rahuldatakse. Missioonist tuleb välja ka see, millest olen eelnevalt kirjutanud, et VAT Teatri jaoks on väga oluline teha lavastusi nooremale publikule. "Dekameron" on ehe näide, kuidas lavastatakse klassikalisi teoseid, aga seda tõlgendatakse tänapäevaselt ja noortele arusaadavalt.

Organisatsiooni visioon peaks olema vaade tulevikku, milliseks tahetakse saada. Visioonis ei tohi olla arvulisi andmeid. Sarnaselt missioonile tuleks visioon kirja panna lühidalt. (Alas 2008, lk 60)

VAT Teatri visioon on sõnastatud pikalt, aga toon välja kõige olulisemad punktid. VAT Teatri strateegias aastateks 2019–2022 (2019, lk 1) on kirjas, et nende lavastused on loodud inimestele, kellel on suur huvi mängulise teatri vastu. VAT Teatril on kujunenud välja oma publik. Teater osaleb aktiivselt Euroopa kunstielus ning on end sidunud mitmete teatrivõrgustike ja -organisatsioonidega. VAT Teatri ja Eesti Rahvusraamatukogu koostöö on ainulaadne ja ka rahvusvaheliselt väljapaistev. Lisaks on kirjas, et teater teeb koostööd

loojatega, kes on Eestist, aga ka välismaalt. Visiooni all on kirjas ka erinevad koostööd ja projektid, millele keskendutakse ja mis on teatrile olulised. Näiteks on VAT Teatri jaoks olulised projektid, mis on suunatud eelkõige lastele ja noortele.

Teatri visioon on sõnastatud väga pikalt ja seda saaks kirjutada lühemalt ja konkreetsemalt. Kohati meenutab visioon pigem eesmärke. Peale selle on VAT Teatri visioon pigem hetkeolukorra kirjeldus, mitte ei anna ülevaadet sellest, kuhu tahetakse tulevikus jõuda.

Oluline on panna kirja ka organisatsiooni eesmärgid. Eesmärk ei saa olla kasumi teenimine, sest kasum on niikuinii hea juhtimise tagajärg. (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 22).

VAT Teatril on 2019. aasta arengukavas välja toodud seitse suuremat eesmärki. Antud töös toon välja mõned eesmärgid. Näiteks soovitakse igal etendusel pakkuda publikule kvaliteetset teatrielamust. Seetõttu uueneb ja täieneb teatri repertuaar pidevalt. Lisaks etendustega kaasnevad ka loome- ja haridustegevuste töötoad ning tehakse koostööd teiste teatrite ja organisatsioonidega üle maailma. Teater arendab algupärast näitekirjandust ja osaleb rahvusvahelistes kultuuriprojektides. (Strateegia aastateks 2019 - 2022, lk 6-8)

VAT Teatri eesmärgid on väga hästi sõnastatud ja annavad hea ülevaate, mida soovitakse saavutada. Kõik eesmärgid on ka teostatavad ja neid kas juba täidetakse või siis toimub liikumine soovitud suunas. Esimest korda tegi VAT Teater koostööd Viljandi kultuuriakadeemiaga. Ühe eesmärgina on kirjas, et soovitakse teha koostööd erinevate teatrite ja organisatsioonidega. Seda eesmärki täideti ka näiteks „Dekameroni“ lavastuse juures, sest Viljandi kultuuriakadeemiaga ei ole VAT Teater varem taolist koostööd teinud.

2. LAVASTUSEST LÄHEMALT

Peatükis kirjutan lavastuse konseptsioonist ning kirjutan antud projekti eesmärkidest.

2.1 Lavastuse "Dekameron" konseptsioon

"Dekameroni" autor on Giovanni Boccaccio ja see on tema üks tuntumaid teoseid, mis pärineb 14. sajandist. "Dekameron" on novellikogu, kus on 100 lugu, mida räägivad kümme katkuepiteemia eest varjunud noort. (Giovanni Boccaccio 2019)

Lavastus "Dekameron" oli Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia teatrikunsti 12. lennu diplomilavastus, mis jõudis lavalaudadele koostöös VAT Teatriga. Lavastusel oli kaks esietendust, sest seda mängiti nii Viljandis kui ka Tallinnas. Lavastus esietendus 5. märtsil 2019. aastal Viljandi kultuuriakadeemia *black box*'is ja Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogu Teatrisaalis 13. märtsil 2019. aastal. Lisaks mindi lavastusega ringreisile ja seda mängiti veel Tartus, Pärnus, Rakveres, Kuressaares, Türil, Keilas, Arükülas, Jõhvis, Haapsalus, Võrus.

Lavastus oli suunatud peamiselt gümnaasiumis õppivatele noortele, kuid sobis ka vanematele vaatajatele. Lavastaja Aare Toikka valis originaalteosest välja kuus lugu, mida laval etendati. Kuigi materjal pärineb 14. sajandist, siis teemad, mida novellis kajastati ja lavale toodi, on ka tänapäeval väga aktuaalsed. Kõik kuus lugu olid õpetlikud ning mõtlemapanevad, sest puudutasid teemasid, mis on olulised ka tänapäeval. Näiteks oli seal lugu, mis rääkis sellest, kuidas me pidevalt lohutame ja tunneme inimestele kaasa, aga kas me saame kaasa tunda, kui pole ise samas olukorras olnud? Me arvame teadvat, mis on teisele inimesele hea, aga kas me tegelikult ikka teame?

Lavastust mängiti kahes koosseisus, mis nimetati vastavalt Basiilikuks ja Apelsiniks, nimetused tuletati lavastuse sisust. Nii basiilikul kui ka apelsinidel oli lavastuses oluline rolli ning sellepärast lavastaja otsustas panna koosseisudele just sellised nimed. Mõlemas

koosseisus oli kuus inimest: neli tüdrukut ja kaks poissi. Kokku oli osatäitjaid 11, sest üks näitleja mängis mõlemas koosseisus.

Nagu varem märgitud, on VAT Teatri kui organisatsiooni üks eesmärk pakkuda teatrielamusi ka nooremale publikule. Lavastus „Dekameron“ oli selle eesmärgi täitmise juures väga vajalik, sest see meelitas teatrisaalidesse palju noort publikut koos õpetajatega. Ilmselt seetõttu, et tegemist on klassikalise teosega, mis nüüd tehti noortele lihtsamini jälgitavaks. VAT Teater teeb tihti ka ringreise, sest nende jaoks on tähtis pakkuda teatrielamusi ka inimestele, kelle kodulinnas alalist teatrit ei ole.

Minule pakkus projektis kaasalöömise võimalust Viljandi Kultuuriakadeemia õppejõud, kes teadis, et olen valinud teatrisuuna. Olin projektist huvitatud, sest tundus põnev jälgida, kuidas niivõrd vana teos suudetakse tuua teatrilavadele nii, et ta ka tänaseid noori kõnetaks. Peale selle polnud ma varem olnud VAT Teatriga seotud ega puutunud kokku ka ringreisidega, kus igal õhtul tuleb näitlejatel üles astuda uuel laval. Soovisin kogeda, milliseid proovilepanekuid toob kaasa see, kui igal õhtul on trupil esinemiseks erinevad tingimused.

2.2 Lavastuse "Dekameron" eesmärgid ja olulisus

Projekt on oluline, sest kaks organisatsiooni (VAT ja TÜVKA) teevad esmakordselt koostööd. Erinevate erialade tudengid saavad näidata oma oskusi, aga ka õpivad kogenumate käest. Lisaks on see hea viis leida tutvusi ja näha teiste erialade tööd. Tudengid ei saa tuttavaks mitte ainult omavahel, vaid tutvutakse ka VAT Teatri inimestega. Oluline oli ka see, et tudengitel tekkis võimalus kooliseinte vahelt välja saada ja näidata enda oskusi laiemale publikule. Tänu lavastusele saavad inimesed tutvuda uute noorte näitlejatega ning loodetavasti ka meeldiva teatrikogemuse.

Vihalem (2008, lk 31) on kirjutanud, et "eesmärk on mõõdetav ja ajakavaga seotud norm, ülesanne, mida organisatsioon püüab täita." Positiivses meeskonnas peaksid eesmärgid innustavad paremini tegutsema. Eesmärkide puhul on oluline, et need oleksid mõõdetavad, reaalsed, saavutatavad, arusaadavad. (Vihalem 2008, lk 31).

Oluline on panna kirja eesmärgid, et meeskonnaliikmetel oleks kindel siht, kuhu projektiga jõuda ja mida on vaja teha. Peale peamiste eesmärkide panin kirja ka tegevused, mis on vaja teha, et eesmärki saavutada. Lavastuse "Dekameroni" eesmärgid on järgmised:

1. Iga etendust külastab vähemalt 90 inimest.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Määrata kindel sihtgrupp
- Sihtgrupile vastav turundus ja reklaam

2. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia tudengitest lööb kaasa vähemalt 20 inimest.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Pakkuda soodsaid tingimusi
- Pakkuda võimalust enesearenguks
- Teha töögraafik ja arvestada, et tudengid käivad samal ajal koolis

3. Lavastust külastab kokku vähemalt 2000 inimest.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Kõikides linnades on plakatid
- Turundada lavastust

4. Lavastust "Dekameron" kajastatakse vähemalt viies meediaväljaandes.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Saata pressiteateid ja kutsuda ajakirjanikke etendusele
- Kutsuda kriitikuid

5. Lavastust mängitakse vähemalt kümnes linnas.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Sõlmida erinevate asutustega kokkulepped varakult

Kirja pandud viiest eesmärgist said täidetud neli. Saime rohkem kui viielt väljaandelt kajastust. Protsessi oli kaasatud üle 20 kultuuriakadeemia tudengi. Lisaks toimusid etendused 12 linnas ning kokku käis vaatamas lavastust umbes 2830 inimese. Kahjuks ei olnud kahel etendusel saalis vähemalt 90 inimest ning see eesmärk jäi täitmata.

3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS

Antud peatükis annan ülevaate ja analüüsin korraldusega seotud erinevaid aspekte.

3.1 Ülesannete jaotus ja koostöö kahe korraldava organisatsiooni vahel

Meeskonnatöö eesmärk on saavutada midagi enam, kui üksi saavutades. Koos inimgrupiga arutades võib tulla loovaid ja uusi ideid, mida rakendada. Meeskonna pluss on see, et tekivad ideed, mille peale üksikisik poleks tulnud, meeskond äratav inimeste loovust ja paneb meeskonna tööle mittetraditsioonilisel viisil. Koostöö hästi toimimisel mängib rolli see, et kõik panustaksid võrdselt ning et inimesed sobiksid omavahel kokku ja saaksid hästi läbi. Meeskond ei vastuta ainult enda tegevuste eest vaid kogu meeskonna tulemuste eest. (Virovere, Alas, Liigand 2005, lk 112 - 114)

Meeskonna hea toimimise juures on väga oluline meeskonnaliikmete motiveeritus. Motiveeritud inimest peetakse selliseks, kes saab enda töös häid tulemusi ning kes on alati entusiastlik. Ta on nõus nägema vaeva, et saada üle tekkinud takistustest ja aitab meeskonnaliikmeid. (Brooks 2008, lk 64)

Lavastuse "Dekameron" meeskonnas olid VAT Teatri töötajad, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia tudengid ja Viljandi kultuuriakadeemia etenduskunste osakonna töötajad. Kõik ülesanded olid jaotatud kahe organisatsiooni liikmete vahel.

Enne lavastusperioodi algust toimus VAT Teatri meeskonnaga mitu koosolekut, kus jaotasime ülesandeid ja jagasime olulist infot. Minu ülesadeks oli tegeleda turunduse ja kommunikatsiooniga, kirjutada pressiteateid ja organiseerida meediakajastust. Veel kirjutasin Eesti Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali rahastustaotluse ning projekt sai rahastust. Jaotasime VAT Teatri müügijuhiga ära erinevad etenduspaigad: mina tegelesin Lõuna-Eestiga, VAT Teatri müügijuht Põhja-Eestiga. Seega vastutasin mina Elva, Jõgeva, Pärnu, Tartus, Viljandis ja Pärnus toimunud etenduste eest. Lisaks aitasin logistilise poole

organiseerimisega. Vahendasin ka infot kahe organisatsiooni vahel, et kõik osapooled oleksid kursis ja teaksid, kaugel asjad on. Leppisime ka kokku, et pooltel etendustel käin kaasas mina, ülejäänutel on kohal aga lavastuskorraldaja, kes oli samuti kultuuriakadeemia tudeng. Minu peamised kontaktid ja juhendajad olid VAT Teatri müügi- ja reklaamijuht ning korraldus- ja kommunikatsioonijuht. Kooli poolt aitasid mind etenduskunste osakonna töötajad ning kultuuriakadeemia kommunikatsiooni- ja turundusspetsialist.

Algselt toimusid meeskonna koosolekud Tallinnas VAT Teatris, aga kui Viljandi esietendus hakkas lähemale jõudma, toimusid meil iganädalased koosolekud etenduskunste osakonnaga kultuuriakadeemias, et arutada, mis sujub ja mis vajab veel tegemist.

3.2 Turundus ja kommunikatsioon

Kultuuriorganisatsioonid kasutavad erinevaid strateegiaid: tihti kasutatakse seda, et kogu publikut käsitletakse ühe suure tarbijaturu segmendina, mis tegelikult pole kuigi edukas. Pannes paika kindlad sihtgrupid, saab keskenduda konkreetselt neile ja ei saa eeldada, et kõigil on ühesugune kultuurivajadus või otsivad ühesuguseid hüvesid. Kuna eelarve on enamasti piiratud, siis tänu konkreetsele sihtgrupile saab keskenduda kindlale segmendile ja sinna suunata rahalist turundust. (Kolb 20, lk 89-90)

Antud lavastuse puhul määrasime kindla **sihtgrupi**, kelleks olid gümnasistid. Põhiliselt keskendusime neile, aga mõtlesime ka sellele, kuidas jõuda etenduspaikade linnarahvani. Kuna tänapäeval on nii palju erinevaid kanaleid ja turundus on pidevalt arenev, siis tuleb otsida ja leida sobivaid lahendusi, et jõuda enda sihtgrupini. Lisaks on vaja paista silma ja pakkuda teistsugusemaid lahendusi, kui seda pakuvad teised sarnast teenust pakkuvad organisatsioonid.

Koostasid turundus- ja kommunikatsiooniplaani, kus olid kirjas tasuline reklaam, press ja turundus (vt lisa 4). Lavastuse "Dekameron" tasuline reklaam oli kokku 22. meediaväljaandes. Lahtris olevad kuupäevad tähendavad tasulise reklaami ilmumist väljaandes. Kõikides linnades, kus etendused toimusid, olid üleval ka plakatid ning Rahvusraamatukogu ukse juures oli suur "Dekameroni" bänner, mis paistis hästi silma, sest hoone asub Tallinnas kesklinnas ning raamatukogu külastajad märkasid seda.

Peamised turundamise viisid, mida meie kasutasime, olid koolidele kirjade saatmine, tasulised reklaamid, plakatid ja artiklid. Kirjutasin koolide huvijuhtidele ja andsin edasi lavastuse informatsiooni. Valisime koolid, mis asusid etenduspaikade lähedal või samas linnas. Kui juhtus, et mõne etenduse piletimüük oli oodatust kehvem, siis suhtlesin koolidega ja pakkusin neile soodsamaid pääsmeid.

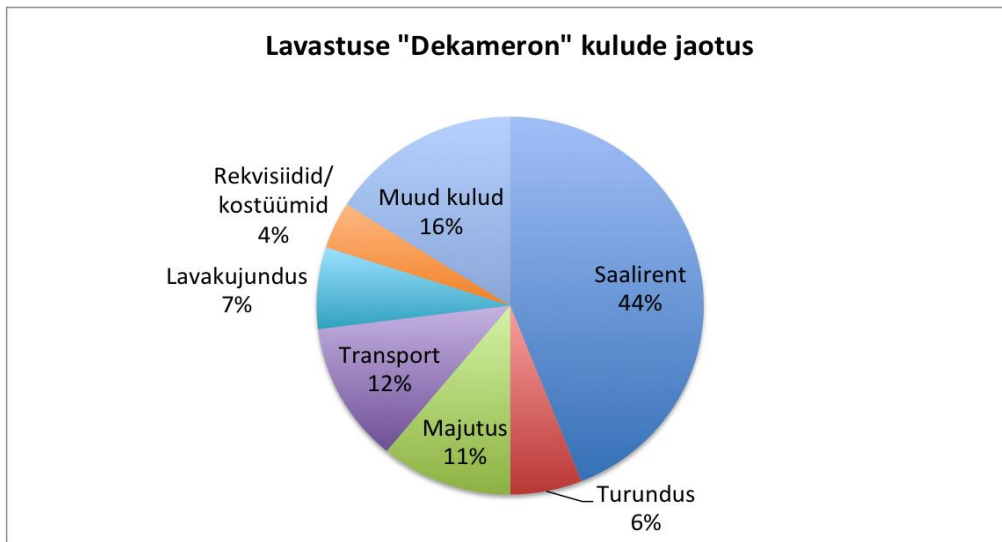
Lavastust "Dekameron" kajastati järgnevates väljaannetes: Õhtuleht, Sakala, UT ajakiri, Eesti Päevaleht, Tartu Postimees, Lõuna-Eesti Postimees, Saarte Hääl, Võrumaa Teataja ja Pärnu Postimees. Võrumaa Teataja tegi ühe näitlejaga pikema intervjuu, sest ta on Võrumaalt pärit. Teleuudistest kajastas „Dekameroni“ Aktuaalne Kaamera. Võtsin ühendust ka valdade ja linnadega ja palusin neil lisada „Dekameroni“ koduleheküljel asuvasse sündmuste kalendrisse.

Üheks jooksvaks ülesandeks anti mulle sisu tootmine sotsiaalmeediasse, kuna meie peamiseks sihtgrupiks olid noored, siis panin suurt rõhku sotsiaalmeediale. Sain ligipääsu VAT Teatri ja Viljandi kultuuriakadeemia Intagramile ning etenduskunstide osakonna Facebooki lehele. Tegin sinna erinevaid postitusi ja näitasin jälgijatele lavatagust elu. Arvasin, et noorte jaoks on põnev jälgida, kuidas valmib lavastus. Palusin ka näitlejatel enda sotsiaalmeedia kanalites lavastust kajastada.

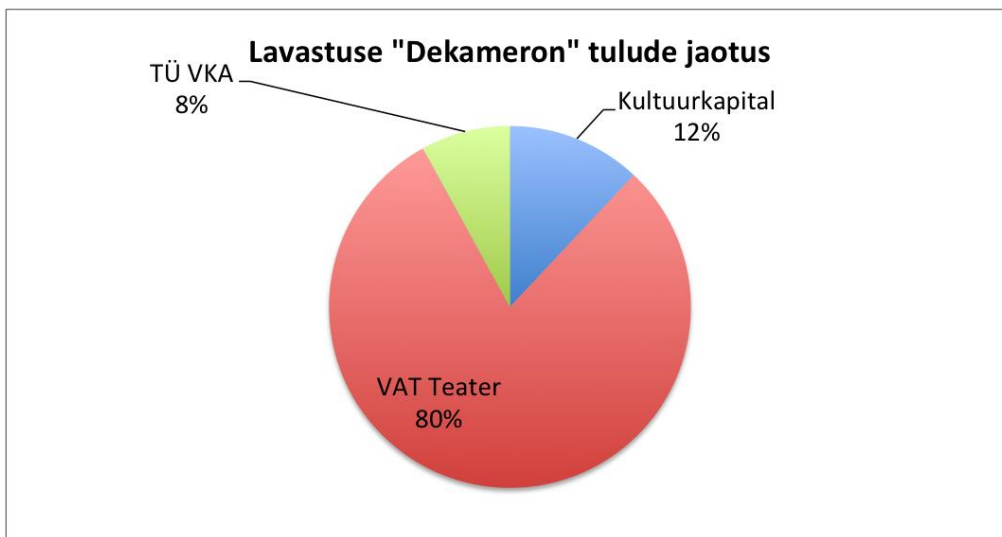
3.3 Lavastuse "Dekameron" tulud ja kulud

Narayanan (2010, lk 12) on kirjutanud, et "eelarve on osakonna või organisatsiooni finantsplaan. See kujutab strateegilisi plaane mõõdetavate kulude ja oodatavate tuludena mingi kindla aja jooksul."

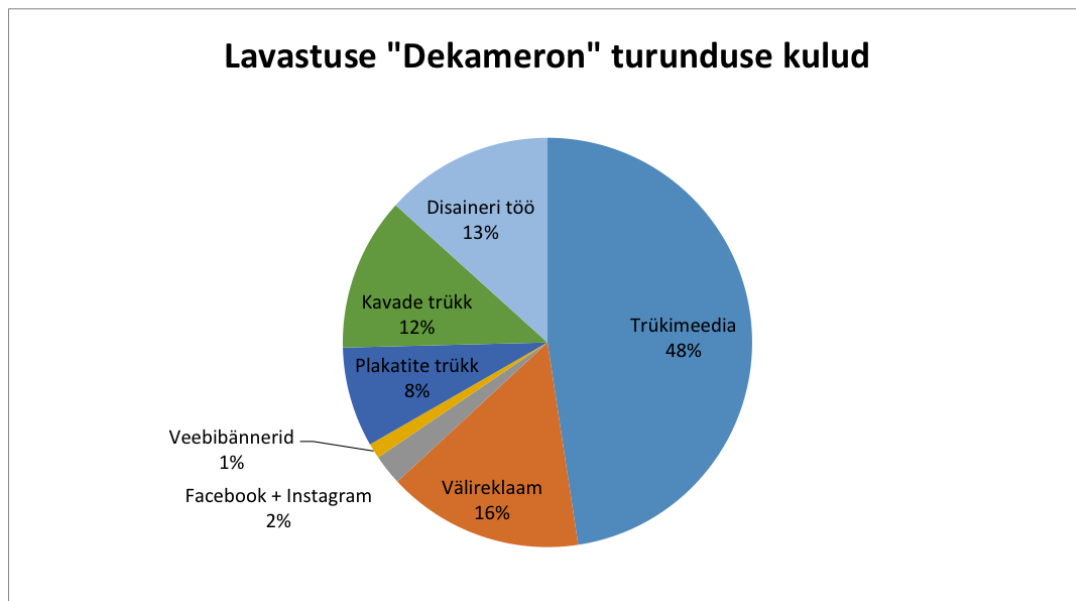
Toon välja eelarve täitmise joonise, kus on näidatud projekti kulud ja tulud protsendiliselt. Kõige suuremaks kuluks osutus saalirent, sellest järgmine suurem kulu oli transport ja kolmandaks oli majutus.

Joonis 2. Lavastuse "Dekameron" kulude jaotus

Joonis 3. Lavastuse "Dekameron" tulude jaotus

Joonis 4. Lavastuse "Dekameron" turunduse kulude jaotus.

Järgmisena tõin välja lavastuse "Dekameron" turunduse kulude jaotuse joonisena. Kõige rohkem maksis trükimeedia, mille all pean silmas maakonnalehti, üleriigilisi lehti ja reklaamikaste. Välireklaami all on mõeldud plakateid ja bannereid. Plakatid olid mõõdus A2, A1 ja A3, neid oli kokku 600 tükki.

3.4 Viljandis toimunud etendused

Neli etendust (05.03.19 – 08.03.19) toimusid Viljandi kultuuriakadeemia *black box*'is. Kaks neist olid broneeritud ehk kutsetega ning kaks avatud linnarahvale ja piletiga. Etenduste eest vastutasin mina, aga mulle olid abiks Viljandi kultuuriakadeemia etenduskunstide osakonna inimesed. Vastutasin selle eest, et saalis oleks publikut ning et külastaja jaoks oleks kogu kogemus meeldiv ja mugav. Tegin sildid, et inimesed, kes külastavad hoonet esimest korda, leiaksid kõik vajaliku üles. Saalis puuduvad seljatoed, siis panime pinkidele pehmedused ja viisime saali patju juhuks, kui keegi tunneb end ebamugavalt.

Piletid olid müügis Piletilevis ja Piletimaailmas. Viljandis maksis täispilet 16 eurot, sooduspilet 13 eurot, mis kehtis tudengitele ja pensionäridele. Pileteid sai osta kahele etendusele, mis toimusid 6. ja 7. märtsil. Kaks nädalat enne etendust oli müüdud mõlemale päevale alla kümne pileti, siis arutades olukorda VAT Teatriga, otsustasime pakkuda

Viljandi kultuuriakadeemia tudengitele tasuta pileteid. Õppejõud said soetada pileti hinnaga 5 eurot. Pakkusime ka mõnele Viljandi lähistel asuvale koolile, kes olid varem lavastuse vastu huvi tundnud, aga mõttest loobunud, sest pilet oli liiga kallis, võimalust tulla etendusele tasuta.

Otsustasime koolid tasuta etendusele lasta, sest VAT Teatri üks eesmärk on noori teatrisse meelitada. Tahtsime ka, et noored näitlejad ei peaks mängima tühjale saalile. Saali mahub sada inimesest, siis pidi mul olema ülevaade, kui palju inimesi kohale plaanib tulla: kes tulevad tasuta ja kui paljud ostsid pileti. Jätsin ka igal etendusel ruumi neile, kes plaanisid pileti kohapealt soetada. Kõik Viljandi kultuuriakadeemia tudengid pidid andma oma tulekust teada kirjutades mulle e-kirja. Info saatsin tudengitele Viljandi kultuuriakadeemia meililisti ja tegime ka kultuuriakadeemia Instagramis postituse. Suhtlesin õpetajatega, kes tulid klassiga ja nende kaudu sain teada, kui palju õpilasi on tulemas. Mõlemal päeval oli saal täis: esimesel päeval oli umbes 100 inimest, teisel ligikaudu 95 teatrihuvilist.

Viljandis toimuvatele etendustele leidsin appi vabatahtliku, kes tegeles nii kava- kui piletimüügiga. Kõikidel etendustel ütlesin enne etenduse algust avateksti, milles andsin lühidalt teada, et inimesed lülitaksid välja oma mobiiltelefonid ja etenduse filmimine ja pildistamine on keelatud. Pärast etendust oli vaja kollektiivselt koristada ja pesta lava ning panna rekvisiidid kokku.

3.5 Väljasõidud

Lavastust mängiti kokku 12. linnas, milleks olid Türi, Keila, Aruküla, Jõhvi, Tartu, Haapsalu, Kuressaare, Võru, Pärnu, Rakvere, Tallinn ja Viljandi. Algselt oli plaanis mängida lavastust ka Elvas ja Jõgeval, aga need jäid ära publiku vähese huvi tõttu. Panime hoopis etenduse Tallinnasse, mis müüdi välja. Tallinna etenduste eest vastutas VAT Teater ise. Ülejäänutesse olime kaasatud mina ja lavastuskorraldaja, kes õpib samuti kultuuriakadeemias. Temaga jagasime ära, kes millise etenduse eest vastutab. Kuna lavastuse juures oli kaks koosseisu, siis tema käis kaasas koosseisuga Apelsinid ja mina koosseisuga Basiilik. Esimesel väljasõidul olime kaasas mõlemad, lisaks ka VAT Teatri müügijuht, kes näitas meile, kuidas kogu asi toimub ja millised on meie kohapealsed ülesanded.

Minu üheks ülesandeks oli aidata korraldada logistikat. Etendustele, mis ei toimunud Viljandis või Tallinnas, oli tellitud buss, mis viis meid sihtkohta ja õhtul tagasi soovitud linna. Etendustele, mis toimusid Tallinnas, ei tellitud bussi, vaid meeskond tuli kohale ühistranspordiga. Mina pidin koguma kokku kõikide näitlejate marsruudid ning edastama need VAT Teatri korraldusjuhile, kes siis neile piletid ostis. Kõige keerulisemaks osutus logistika juures suhtlemine näitlejatega. Veel pakkus VAT Teater näitlejatele ööbimist ning pidin edastama, nimed ja kuupäevad, kes millal pealinnas öömaja vajavad.

Mina käisin kokku viiel väljasõidul: Türil, Keilas, Arukülas, Tartus ja Võrus. Enne väljasõite pidin ostma poest vajalikud rekvisiidid, mida lavastuses vaja läks. Kohale jõudes oli minu ülesanne aidata valmis panna lava ja vaadata, et kõik vajalik oleks olemas. Minu ülesanne oli lahendada kõik jooksvad probleemid.

Erinevates etenduspaikades olid erinevad süsteemid, seega pidin suhtlema ka organisatsioonis tegutseva inimesega, et leppida kokku, kes müüb kava ja pileteid ning kas neil olid olemas inimesed, kes pileteid kontrollisid või tegin seda ise.

Enne etendust vaatasin üle, kas rekvisiidid olid olemas ja õiges kohas. Lisaks pidin kontrollima, kas enne uste avamist olid näitlejad ja valgustaja valmis. Etenduse lõpus pakkisime asjad kokku ja koristasime ruumid.

VAT Teatri müügijuhi sõnul külastas etendusi erinevates linnades kokku umbes 2830 inimest. Nende hulka oli arvestatud ka kontrolletendused. (Naruskberg 2019)

3.6 Sündmuse sotsiaalmajanduslik mõju

Mujal maailmas on teostatud uuringuid, mis uurivad, millised kestvad mõjud järgnevad üritustele, juba 30. aastat. Eestis ei ole varasemalt kultuuri- ja spordiüritustega seotud mõjusid analüüsitud. (Josing, Vahi, Leplane, Pulver, Reiman, Orro, Niklus, Randrüt, Jõekalda 2012, lk 3)

Hall (1992) on jaganud ära kuus mõju, mis võivad sündmusega kaasneda: majanduslik, turism/kaubanduslik, füüsiline/keskkondlik, sotsiaalne/kultuuriline, psühholoogiline ja poliitiline/administratiivne. Võttes eeskujuks Halli teooria, et millised on positiivsed ja

negatiivsed mõjud, analüüsin lavastust "Dekameron". (Mules, Ritchie & Janeczko 2002, lk 8-9 järgi)

Kuna lavastus "Dekameron" käis ringreisil, siis oli selle lavastuse **majanduslik mõju** see, et suurenes väikelinnade etenduspaikade tulu. Maksime kultuurimajadele renti selle eest, et tohtisime oma etenduse nende juures anda. Kuna tegu polnud massiivse üritusega, siis leian, et lavastusel polnud suurt majanduslikku mõju. Ringreiside puhul leian, et **turisimi/kaubanduslik** positiivne mõju võis olla see, et inimesed, kes polnud kohalikud sõitsid sinna linna, kus etendus toimus ning külastasid linna vaatamisväärsusi. Negatiivsena võis see mõjutada, kui oli enne etendust külastatud linnas vaatamisväärsusi või muid asutusi ning see osutus ebameeldivaks.

Antud lavastuse puhul saab rääkida **sotsiaalsest ja kultuurilisest** mõjust. Kuna tegu oli noortelavastusega, siis tõi see noori teatrisse ja seda eriti väiksemates linnades, kus ei pruugi olla lavastusi, mis on suunatud noortele või puudub üldse alaline teater. Lavastus tutvustas külastajatele noori tulevasi näitlejaid ning teiste erialade inimesi, kelle nimed olid kavas kirjas. Lisaks on tegu klassikalise teosega, mis toodi publikuni lihtsustatud kujul ning oli kergemini jälgitav ja mõistetav. Antud lavastus muutis etenduspaikade kultuurielu mitmekesisemaks.

Koostööd tegid nii tudengid kui ka oma alal kogenud töötajad. Eriti kasulik oli projekt üliõpilastele, kes said täiendada oma oskusi, aga said juurde ka kasulikke kogemusi. Lisaks said kogenud töötajad vahetada mõtteid ja ideid inimestega, kes olid nende organisatsioonis liikmed. Selles avaldub **administratiivne mõju**.

Psühholoogiliselt mõjutab lavastus väiksemate kohtade inimesi, sest Tallinnas tegutsev teater tuleb lavastusega teise linna. See tekitab ühtsustunnet ja ühendab erinevaid linnasid. Väiksemad kohad saavad tunnetada, et nad ei ole üksi ja nende juurde tuuakse ka kultuurisündmusi.

3.7 Riskianalüüs

Risk on tervisekahjustuste või ohtude tekkimise võimalikkus ohtlikes olukordades. See võib olla suurem või väiksem võimalus, et keegi saab vigastada (Riskianalüüsi käsiraamat 2012, lk 13)

Riskianalüüs on tegevus, mille käigus määratletakse ära valitsevad ohud ja hinnatakse nende mõju ja tagajärgi. Riskianalüüs pole teaduslik protseduur ja selle jaoks ei ole vaja matemaatilisi teadmisi. (Riskianalüüsi käsiraamat 2012, lk 11)

Sündmuse ohutusest on hakatud järjest rohkem rääkima, mis on väga positiivne. Korraldades sündmusi pead sa veenduma, et kõik oleks turvaline. Selleks tuleb teha riskianalüüse ja kaardistada ohud. Tuleb mõelda kõige peale, isegi siis, kui sa arva, et seda ei juhtu tavaliselt, siis korraldaja ei saa iial olla 100% kindel, et seda tõesti ei juhtu. Samamoodi igas kultuurimajas, kus etendus toimus vaatasin järgi, kus on väljapääsud, kas need on tähistatud ja kas neid saab kasutada.

Oluline on teha riskianalüüsi, et hinnata enne sündmuse toimumist, millised on ürituse võimalikud ohud. Tehes riskianalüüsi, ollakse ohtudeks valmis ja tehakse ennetavaid tegevusi ja seeläbi saab vältida ohtlikke olukordi. Muidugi pole võimalik näha ette kõiki ohte ja neid ennetada, siiski tuleks mõelda võimalikult laialt, et olla ette valmistunud. Seetõttu tuleks arutada võimalikke riske erinevate inimestega, sest näiteks projektijuht ei pruugi mõelda kõige peale. Samuti võib mitme inimesega asju arutades tulla olulised ja erinevad riskid välja. (Riskianalüüsi käsiraamat 2012, lk 19)

Selle lavastuse riskianalüüsis on näha (vt lisa 1), et kõige suuremaks ohuks oli see, et turundus ei jõua sihtgrupini ja saalid jäävad tühjaks. Samuti mõtlesime selle peale, et etenduspaika sõites võib midagi juhtuda, näiteks buss katki minna ja seeläbi ei pruugi me etendusele õigeaegselt kohale jõuda.

4. ENESEREFLEKSIION

Olles varem kahe erineva teatri lavastuste juures kaasa löönud ja näitlejate-lavastajaga koos töötanud, teadsin ühelt poolt, mida oodata ning milleks valmis olla. Näiteks see, et vahel tuleb olla justkui mõtete lugeja, aga teisalt ka see, et olen ümbritsetud loomingulisest keskkonnast, mis on mulle igati meelepärane. Seega algselt arvasingi, et varasema kogemuse tõttu ei ole mul võib-olla sel korral enam nii palju õppida kui esimest korda taolist tööd tehes. Pidin eksima, sest selle kogemusega õppisin sama palju nagu esimesel korral. Seega oli „Dekameroni“ valmimisprotsessi juures olemine minu jaoks igati kasulik kogemus. Kõige enam õppisin ma turunduse kohta. Minu varasem kokkupuude sellega on olnud üsna põgus. Samuti ei olnud ma varem käinud kaasas ringreisidel, mille käigus sain aru, kui oluline on hea meeskonnatöö ja suhtlus tiimis. Olen ülikoolis valinud teatrisuuna, seega pakkus lõputöö hea võimaluse VAT Teatri kohta veelgi rohkem õppida, sest mul olid olemas juhendajad, kes mind suunasid ja õpetasid. Oma lõputöö jooksul sain kätte ka ebaõnnestumise tunde, sest Viljandis toimuvate etenduste piletimüük ei läinud ootuspäraselt ning see andis palju mõtteainet, mida turunduses tulevikus teisiti teha. Näiteks proovida leida uusi lahendusi ja näidata rohkem inimestele, kuidas projekt valmib. Kasutada veel rohkem sotsiaalmeediat ja mõelda eraldi endale sotsiaalmeediaplaan. Lisaks mõelda alati valmis varuplaan, et kui ei lähegi turundus nii nagu soovid, siis mida teisiti teha või mida veel proovida. Selle projekti tõttu oskangi ilmselt tulevikus paremini analüüsida oma tegevust ja selle hoolikamalt läbi mõelda.

„Dekameroni“ lavastusprotsessi käigus sain kinnitust, et mulle väga meeldivad just väikesed teatrid. Eelkõige meeldib mulle väiketeatrite puhul see, et kõik teevad kõike. Kuigi VAT Teatris on inimeste vahel kindlad ülesanded ära jagatud, siis palju ülesandeid tuleb kõigile jooksvalt juurde. Väiketeatritel on väiksem meeskond, inimesed tunnevad üksteist paremini ja seetõttu hoitakse ka rohkem kokku. Muidugi mõne teise väikse teatri puhul võib juhtuda, et inimesed ei saa omavahel kuigi hästi läbi, aga Musta Kasti ja VAT Teatri kogemuste puhul nägin, kuidas üksteist hoiti. Kuigi VAT Teatriga mul varasemat kokkupuudet ei olnud, siis just meeldiva ja ühtse meeskonna tõttu oli mul lihtne sisse sulanduda ning tundsin end alati

kaasatult. Väga meeldib mulle ka nende põhimõtte pakkuda lavastusi nooremale publikule. Noorte teatrikülastus on teema, mis mind ennast väga kõnetab, sest usun, et selleks et inimestes tekitada teatri külastamise harjumust, peab sellega alustama juba noores eas.

VAT Teatri meeskonnaga liitudes oli alguses minu jaoks raske see, et kõik juba tundsid üksteist väga hästi. Mina aga olin kõigi jaoks võõras ning teised olid ka minu jaoks võõrad. Mul kulub tavaliselt kohanemiseks veidike aega, seetõttu ei suuda ma end kohe alguses kuigi vabalt tunda ja hoian end tagasi. Näiteks ei julgenud ma seepärast eriti oma arvamust koosolekul avaldada. See võis osalt olla ka seetõttu, et mul oli veidike aukartus nende inimeste osas: nad kõik on niivõrd kogenenud ja kaua töötanud selles vallas. Tundsin, et ma ei ole piisavalt pädev, et midagi kommenteerida. Õnneks sain sellest kiirelt üle, sest „Dekameroni“ meeskond võttis mind kähku omaks, ning leidsime ühise keele. Tagantjärele vaadates leian, et oleksin pidanud algusest peale olema vabam suhtleja. Olen varasemalt kirjutanud, et meeskonna üheks tugevuseks on just omavaheline ideede põrgatamine ja see on igati kasulik, sest koos võib tulla mõtetele, millele üksi ei jõuaks. Seeläbi mõistsin, kui oluline on meeskond, kus inimesed on motiveeritud ja avatud koostööle.

Protsessile tagasi vaadates, osutus kõige keerulisemaks piletite müük Viljandis toimuvatele etendustele. Kuna pileteid osteti eelmüügist väga vähe, otsustasime Viljandi kultuuriakadeemia ja VAT Teatriga, et pakume pileteid kõigepealt soodsamalt ja seejärel tasuta, sest tegemist oli teatritudengite lõputööga ja oluline oli, et nad ikkagi saaksid publiku ees näidelda. Seega helistasin Viljandimaa koolidele ja pakkusin neile tulla etendust vaatama soodsamalt kui muidu. Kuna ka siis toodi põhjuseks kallis piletihind, otsustasime noored kutsuda etendusele tasuta. Olin väga üllatunud, kui ka siis ei näidanud õppeasutused kuigi suurt entusiasmi üles. Ühe põhjendusena toodi, et etendus toimub Viljandi kultuuriakadeemia *black box*'is, mis ei ole klassikaline teatrisaal. Teine põhjendus oli see, et lavastuses ei tee kaasa tuntud näitlejad. Ma ise uskusin, et kuna tegu on klassikalise teosega, mis on gümnaasiumis ka kohustuslik kirjandus, siis on õpetajatel suurem huvi lavastuse vastu. Tallinnas see nii oli ja praegu on juba pileteid ostetud ka sügisel toimuvatele etendustele. Paar päeva enne Viljandi etendust oli publiku arv ikka liiga väike ja see vähendas motivatsiooni, sest tekkis tunne, et ma ei saanud mulle usaldatud ülesandega hakkama. Juurdlesin, et ehk oli vähene piletite huvi seotud sellega, et ma ei osanud lavastust piisavalt hästi turundada. Olime küll paika pannud, et sihtgrupp võiks olla gümnaasiumiõpilased ja seega turundasime eelkõige neile. Siiski jäi sihtgrupi huvi üsna

kesiseks. Olulise õppetunni sain ka selles osas, et sündmuse asukoht tuleb väga hästi läbi mõelda ja Viljandi kultuuriakadeemia *black box*'i asemel oleks pidanud etenduse andma Ugala Teatri väikeses saalis. Probleem oli ilmselt selles, et kohalikud inimesed ei ole eriti harjunud käima Viljandi kultuuriakadeemias etendust vaatamas. Ugalaga on aga inimesed harjunud käima ja tegu on tuntud teatriga, millel on kujunenud välja enda vaatajaskond. Viljandi kultuuriakadeemia tundub kohalikule aga ehk liiga suletuna ja seega ei tunta ka huvi seal toimuva vastu. Positiivne oli ka see, et tundsid mõlema organisatsiooni toetust ja mõistmist ning lõpuks läks kõik ka hästi, sest saal tuli publikut täis. Õnneks olen küllalt hea pingetaluvusega ja olen olnud varasematel praktikatel väga stressirohketes olukordades ja saan pingega hästi hakkama. Ma ei kaota pead vaid otsin rahulikult lahendusi ja ei tekita teistes meeskonnaliikmetes paanikat.

Motivatsioonilangust tundsin protsessi ajal veelgi. Peamine põhjus oli selles, et koostöö näitlejatega ei sujunud nii hästi kui ülejäänud meeskonnaga. Näiteks tegelesin ma ringreiside puhul logistikaga, mistõttu oli mul vaja teada näitlejate graafikuid, et bussipileteid osta. Palusin endale konkreetseks ajaks teada anda, mis kellaks nad bussipileteid vajavad, aga üldiselt nad seda ei teinud. Seega pidin nende käest pidevalt üle küsima, kuidas nad plaanivad etenduspaika tulla. Sain aga kogemuse, kuidas suhelda inimestega, kes ei ole kuigi avatud koostööks. Ma küsisin ja uurisin senikaua, kui sain enda töö jaoks vajamineva info kätte. Ma tean, et kohati võin ka ise olla liiga leebe ja peaksin end rohkem kehtestama.

"Dekameroni" puhul puutusin esimest korda kokku ka ringreisidega. Õppisin, et ringreiside puhul tuleb aega planeerida väga täpselt. Alguses arvestasime, et kohapeal kulub proovideks kolm tundi, aga pärast esimest kaht etendust saime aru, et kolmest jääb väheks ja hea oleks, kui saaks neli tundi enne etendust alustada. Inimesed, kes panid lava paika olid kohal juba hommikul kell 11, et jõuaks lava õigeks ajaks valmis seada.

Ringreiside puhul oli jällegi meeskonnatöö väga oluline, sest pidime üheskoos lava valmis seadma ja pärast etendust selle ka koos kokku pakkima, sest nii saime hakata kiiremini koju sõitma.

Suhtlesin kohapeal ka kultuurimajade kohalike töötajatega ja sain aimu, kuidas neil kultuurielu pool korraldatud on ja kuidas süsteemid toimivad. Minu eriala puhul on erinevate kogemuste kuulmine väga kasulik. Usun, et olen muidu üsna vaba suhtleja, aga vajan lihtsalt

natuke aega, et end mugavalt tunda. „Dekameroni“ kogemuse tõttu õppisin end kiiremini mugavalt tundma, sest tihtipeale oli vaja võõraste inimestega kohe tegudele asuda ja ei olnud aega nii-öelda üles soojeneda.

Pidin ka ringreiside ajal lavale minema ja avasõnad ütleva, et inimesed mobiiltelefonid välja lülitaksid ja soovisin neile head teatrielamust. See oli minu jaoks suur eneseületus, sest mulle ei meeldi lava peal olla, kui kõigi pilgud on minule suunatud. Tean ka, et esimestel kordadel paistis see silma, et ma ei tahtnud lava peal olla, sest vuristasin oma teksti hästi kiiresti ära. Iga korraga muutusin aga järjest rahulikumaks ja kuigi kuni viimase etenduseni oli väike närv sees, siis olin uhke, et sain ikkagi teksti edasi antud ja tulin enda mugavustsoonist välja.

Kui meenutan kogu korraldustööd, siis üldiselt tundus, et kõik sujus päris kenasti. Meeskond sai omavahel hästi läbi, inimesed teadsid oma ülesandeid ja kõik toimis. Etendused said antud ja kuigi igal pool ei olnud kõik saalid väljamüüdud, siis saja ringis oli inimesi alati. Kaks etendust jäeti väiksemates kohtades publikuhuvi tõttu ära ka, sest meeskonnal ei oleks olnud mõtet sõita teise Eesti otsa, et siis mõnele üksikule inimesele etendust anda. Siit tegelikult tuligi välja, miks see, mida VAT Teater teeb (noortele suunatud etendused), on oluline. Väiksemates kohtades inimestel ei olegi nii suurt teatris käimise harjumust. Kohalikud kultuurimaja juhid ütlesid ka, et kui nimekirjas ei ole mõnd eriti tuntud näitlejat, siis jääb kohalike huvi leigeks.

Tagasiside lavastusele oli üldjoontes positiivne ja tundus, et inimestele tõesti meeldis. Seda järeldan sellest, et aplaus oli kõva ja üht-teist kuulsin ka inimesi omavahel arutamast.

Tundsin, et projekti käigus arenensin palju. Ma vastutasin mitme ala eest ja tundsin, et mind usaldati. See tekitas minus enesekindlust, et saan hakkama enda ülesannetega. Oleksin soovinud natukene rohkem otsustusvabadust, sest ma sain küll mõelda ideid ja neid teostada, aga see tähendas alati seda, et ma pidin oma mõtted kahe korganisasiooniga läbi rääkima. Meeldiv oli see, et ma ei tundnud kunagi, et minu ideed ja mõtted/otsused ei sobi vaid lihtsalt mõlemad osapooled tahtsid kõigega kursis olla. Ma tundsin end projektis vajalikuna. Mul oli hea meel, et kui tekkisid küsimused, siis võeti kohe minuga ühendust, see tekitas tunde, et teatakse, et oled kõigega kursis ja alti aitan. Oma oskuste poolest arenesin samamoodi. Ma usun, et olen palju pädevam turunduses, kui olin enne seda projekti. Ma tean, mis kaasneb lavastusega, kui minnakse teistese etenduspaikadesse. Ma olen õppinud

meeskonnatöö toimimise kohta ja selle olulisusest. Hea kogemus oli ka ise kirjutada Kultuurikapitali taotlust, mis kinnitas koolis õpitut.

Sain juurde palju uusi kogemusi ning tunnen, et arenesin ka oma erialast lähtuvalt. Eelkõige õppisin juurde seda, mis puudutab turundust, aga ka meeskonnatööd, logistika korraldamist ning nägin, kuidas käib töö ringreiside juures ja mismoodi see erineb tavalistest etendustest. Sain aru, et mulle meeldib meeskonnas töötada ning kui vaja, siis saan hakkama asjadega, mis alguses tunduvad hirmutavad. Olen tänu sellele kogemusele oma erialal enesekindlam ning pädevam. Usun, et kultuurikorralduse puhul saab väärt kogemusi siis, kui ise neid kogeda. Ehk siis pelgalt teooriaga on raske midagi peale hakata, vaid vaja on ka ise käed külge panna. Loomulikult on teooria väga oluline, aga ise katsetades ja ka vigu tehes õpitakse ikka kõige rohkem.

KOKKUVÕTE

Käesolev loov-praktilne lõputöö annab ülevaate VAT Teatri ja Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia poolt läbi viidud lavastusest "Dekameron". Tegu oli teatrikunti 12. lennu diplomilavastusega, mis sündis koostöös VAT Teatriga. VAT Teatri lavastaja otsustas lavastada klassikalise teose just gümnaasiumis olevatele noortele.

Lavastuse esietendus on 05.03.19 Viljandi kultuuriakadeemia *black box*'is. Lavastust mängiti alates 13.03 Tallinnas Rahvusraamatukogus ning ringreisidele erinevates linnades. Lavastust mängiti kokku 12. linnas üle Eesti.

"Dekameron" oli lavastus, mille eesmärk oli tuua noori teatrisse ja tutvustada neile klassikalist teost, mis muidu võib tunduda nende jaoks raske või igav. Tegu oli tempoka ja kergesti mõistetava lavastusega, mille sisu oli õpetlik ja rääkis olulistest asjadest. Kuigi teos on päris 14. sajandist, siis on see aktuaalne ka 21. sajandil. Lavastuses mängis kokku 11 näitlejat, kaks erinevat koosseisu. Laval oli ühes koosseisus kokku 6 inimest, ühe koosseisu nimi oli Apelsinid ja teine Basiilik.

Minu ülesandeks oli vastuatada turunduse ja pressis eest, logistika eest, ringreisidel osaleda ning Viljandis toimunud etenduste eest. Kogu kogemus oli väga kasulik ning õppisin palju. Sain aimu, kuidas kõik toimib, kui lavastus läheb ringreisile erinevatesse paikadesse. Lisaks sain hea kogemuse, sest turundus ei sujunud ideaalselt ja pidi nägema vaeva, et saada publikut saali.

Lavastus osutus väga menukaks just Tallinnas ning tuleb ka sügisel uuesti VAT teatri repertuaari. Juba on ostetud ka pileteid ja tundub, et huvi on suur. Lisaks loodan, et VAT Teater on sama edukas ja töökas nagu seni on olnud.

KASUTATUD ALLIKAD

Ajalugu. *s.a.* VAT Teater. <http://www.vatteater.ee/et/teater/10/ajalugu.html>, (06.05.2019).

Alas, R. 2008. Juhtimise alused. Viies trükk. Tallinn: Kirjastus Külm.

Brooks, I. 2006. Organisatsioonikäitumine. Organisatsiooni struktuur. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda.

Eesti Statistika. 2019. Milline on Eesti teatrikülastaja portree. <https://blog.stat.ee/tag/teatrikulastaja/> , (06.05.2019).

Inimesed. *s.a.* VAT Teater. <http://www.vatteater.ee/et/tegijad.html>, (06.05.2019).

Janeczko, B., Mules, T. & Ritchie, B. 2002. Estimating the Economic Impacts of Festivals and Events: a Research Guide. https://sustain.pata.org/wpcontent/uploads/2015/02/Mules_EcoImpactsFestivals_v6.pdf, (14.05.2019).

Josing, M, Vahi, T., Leplane, L., Pulver, B., Reiman, M., Orro, E., Niklus, I., Randrüt, S., Jõekalda, P. 2012. Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalne majandusliku mõju hindamine ning analüüs. Tallinn: Kultuuriministeerium. https://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri-ja_spordisundmuste_majanduslik_moju.pdf, (11.05.19).

Kolb, B. M. 2005. Kultuuriturundus. Tartu: AS Altex.^[1]_[5EP]

Narayanan, V.G. 2010. Eelarve koostamine. Tallin: Äripäev As.

Naruskberg, E. 2019. Suuline teade autorile. Tallinn, 14. mai.

Riskianalüüsi käsiraamat. 2012. Ten-team OÜ.

Strateegia aastateks 2019-2022. 2019. VAT Teater.

Vihalem, A. 2008. Turunduse alused. Teine trükk. Tallinn: Külim.

Giovanni Boccaccio. 2019. Vikipeedia. https://et.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Boccaccio, (12.05.2019).

Virovere, A., Alas R & Liigand, J. 2005. Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Külim.

Õpetajale. *s.a.* VAT Teater. <http://www.vatteater.ee/et/opetajale.html>, (14.05.19).

LISAD

Lisa 1. Riskianalüüs

Nr	Mis võib juhtuda?	Kus ja millal?	Mõju/Tõenäosus	Riski suurus (MxT)	Ennetav tegevus	Korrigeeriv tegevus
1.	Rahvas muutub rahutuks, sest etendus hilineb	Saalis, enne etenduse algust	1/1	1	Varuda piisavalt aega, et kõik saaks enne etendust valmis	Vabandada ja selgitada rahulikult olukorda, vajadusel eemaldada rahutud inimesed
2.	Tehnika rike või kasutatava konstruktsioon on halvasti ehitatud	Etenduse ajal saalis	2/2	4	Veenduda, et tehnika vastab nõuetele eriti ringreisidel. Veenduda, et kõik on turvaline. Vaadata, et kuna lavastuses kasutatakse vett, et siis poleks võimalik, et see läheb tenikale peale. Rääkida näitlejatega üle.	Vajadusel evakueerida inimesed. Lõpetada etendus.
3.	Esineja terviserike	Etenduse ajal	3/1	3	Veenduda, et näitlejate koormus poleks	Kutsuda kiirabi või ise osutada abi.

					liiga suur, organiseerida alati söömine neile ringreiside ajal.	
Nr	Mis võib juhtuda?	Kus ja millal?	Mõju/Tõenäosus	Riski suurus (MxT)	Ennetav tegevus	Korrigeeriv tegevus
4.	Publikus on terviserike	Etenduse ajal	3/1	3	Veenduda, et saalis oleks piisavalt õhku ja poleks ülerahvastatud. Vaadata, et publiku liikumistee oleks vaba.	Kutsuda kiirabi, eemaldada inimene saalist või rahva seest. Osutada esmaabi
5.	Treppidel või tribüünidel libastumine ja vigastamine	Enne etendust	2/2	4	Jälgida, et erinevates kohtades oleksid astmed nähtavad või tähistatud. Saalis oleks piisavalt valgust, et kõik näeksid kuhu astuda. Publikuteenindaja seisab ohtliku koha juures, kui on vajadust.	Pakkuda esmaabi või kutsuda kiirabi.
6.	Pojekt ei saa piisavalt rahastust	Enne prooviperioodi	1/2	2	Kirjutada tugev taotlus	Otsida sponsoreid
7.	Turundus ei jõua sihtgrupini	Enne etendusi	3/2	6	Jälgida piletimüüki. Mõelda välja võimalikke viise, kuidas jõuda sihtgrupini.	Jätta etendused ära, kui publikut pole. Pakkuda

						inimestele tasuta/soodsa malt piletit
Nr	Mis võib juhtuda?	Kus ja millal?	Mõju/Tõenäosus	Riski suurus (MxT)	Ennetav tegevus	Korrigeeriv tegevus
8.	Buss läheb katki	Enne etendust	3/2	6	Varuda aega, et etenduspaika jõuda.	Vajadusel teavitada publikut, et etendus jääb ära. Uus buss tellida, otsida lahendus, kuidas jõuda etenduspaika
9.	Õhupuudus saalis	Etenduse ajal	2/1	2	Kuna etendused toimuvad erinevates paikades, siis uurida enne töötajatelt, kas saalis võib üldse tekkida õhupuudust ja ise vaadata saal üle.	Võimalusel teha aknad/uksed lahti. Kui saab panna tööle konditsioneer, siis see tööle panna.
10.	Asju pakkides jääb rekvisiit etenduspaika	Pärast etendust	2/1	2	Käia alati pärast veel saal ja ruumid üle ning veenduda, et kõik sai kaasa	Mõelda jooksvalt lahendus või näitlejad mängivad ümber.

Lisa 2. Pressiteade

VAT Teatri ja TÜ Viljandi kultuuriakadeemia koostööna esietendub märtsis lavastus “Dekameron”, mille lavastajaks on VAT Teatri kunstiline juht Aare Toikka ja näitlejateks TÜ VKA teatrikunsti 12. lennu tudengid.

Lavastus kajastab kummalisi, õpetlikke, liigutavaid ja veriseid lugusid. Näitlejad räägivad maailmast, mis on alati pisut ohtlikum ja müstilisem, kui me oma argielus tunnustada tahame, seda nii 14. kui ka 21. sajandil. Lavastaja ja näitlejatudengid proovivad klassikalugude abil selgust luua, kus on ikkagi inimliku kaasatundmise võime piirid ja kust algab kalestumine.

“Lugusid saab lavale kuus, nagu noori näitlejaidki, kellest ma kõigis lavastuse osistes lähtunud olen,” sõnas lavastaja Aare Toikka. Toikka tegi kursuse pooleks ning koosseisude nimeks said Basiilik ja Apelsin. Mõlemad taimed on lavatuses ka Toikka sõnul esindatud. “Soovitan ära vaadata mõlemad koosseisud, sest kõik oleks nagu sama, kuid on kordumatult erinev,” lisas lavastaja.

Kuigi näitlejaid on kuus, siis kokku näeb laval nelikümmend nelja tegelast: “Enamik inimesed, aga ka mõned loomad, üks vaimulik, kümme aadlikku, üks rüütel, üks kaupmees, üks aednik, kaks vagabundi, kaksteist kaunitari, üks kummitus ja neli pörgulist. Teoks saab kaksteist surma, kaks ebaõnnestunud enesetapukatset ja üks matus,” lisas Toikka.

Lavastus esietendub Viljandi kultuuriakadeemias 5. märtsil. Etendused toimuvad üle Eesti.

Lisainfot lavastuse kohta leiab aadressilt:

<http://www.vatteater.ee/et/lavastused/110/dekameron.html>

Lisa 3. Õpetajatele kiri

Kutsume vaatama lavastust “Dekameron”, mis on suunatud gümnaasiumis õppivatele noortele.

VAT Teater ja Viljandi Kultuuriakadeemia ühendasid jõud ning juba märtsis esietendub lavastus “Dekameron”, mille lavastajaks on VAT Teatri kunstiline juht **Aare Toikka** ja näitlejateks **TÜ VKA teatrikunsti 12. lennu tudengid**.

Giovanni Boccaccio „Dekameron” on Euroopa kirjandusloo üks tüvitekste, mille tähendus ja mõju on tajutavad tänapäevalgi. Ja nagu Boccaccio teoses, pajatavad ka VAT Teatri ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia koostöölavastuses kummalisi, õpetlikke, liigutavaid ja veriseid lugusid noored ise. Nad räägivad maailmast, mis on alati pisut ohtlikum ja müstilisem, kui me oma argielus tunnistada tahame – ja seda nii 14. kui 21. sajandil.

Kuigi näitlejaid on kuus, siis kokku näeb laval nelikümmend nelja tegelast: “Enamik inimesed, aga ka mõned loomad, üks vaimulik, kümme aadlikku, üks rüütel, üks kaupmees, üks aednik, kaks vagabundi, kaksteist kaunitari, üks kummitus ja neli põrgulist. Teoks saab kaksteist surma, kaks ebaõnnestunud enesetapukatset ja üks matus,” lisas Toikka.

Rohkem infot lavastuse kohta leiate aadressilt:

<http://www.vatteater.ee/et/lavastused/110/dekameron.html>

Etendused toimuvad märtsist maini üle Eesti. Teile lähim etendus toimub Tartu Uues Teatris 28.03 kell 19:00.

Pileti hind õpilasele on 13€ ning iga 10 õpilase kohta pääseb üks saatja etendusele tasuta.

Piletid on müügil Piletimaailmas ja Piletilevis.

Lisa 4. Meedia ja kommunikatsiooniplaan

"Dekameron" 2019					
Meediakanal	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
KOHALIKUD LEHED					
UT ajakiri	Lugu/pressiteade			Märtsis lugu	
Tartu Postimees	Pressiteade, üks tudeng sealt pärit, tasuline reklaamkast + artikkel			02.03, 09.03, 16.03 (Tasuline)	
Virumaa teataja	Pressiteade				
Sakala	Pressiteade, tasuline reklaamkast + artikkel		2.02, 16.02, 23.02		
Võrumaa teataja	üks tudeng võrust				Lugu
Saarte Hääli	Üks tudeng saaremaalt, tasuline reklaamkast			2.03	
Järva Teataja	Tasuline reklaamkast + artikkel		23.02	02.03, 09.03	
Põhjarannik	Tasuline reklaamkast + artikkel			02.03, 09.03, 16.03	
Lääne Elu	Tasuline reklaamkast			02.03, 09.03, 16.03	
Vooremaa	Tasuline reklaamkast			09.03, 16.03, 23.03	
ÜLERIIGILISED LEHED	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Postimees	Pressiteade		2.02, 23.02	9.03, 23.03	
Sirp	Pressiteade		8.02		
Õpetajate Leht	Tasuline reklaamkast + artikkel		1.02		
Õhtuleht	Pressiteade		08.02, 23.02	16.03	
Eesti Ekspress	Tasuline reklaamkast		13.02		
Eesti Naine	Tasuline reklaamkast		21.02		

Anne ja Stiil	Tasuline reklaamkast		28.02		
Kroonika	Tasuline reklaamkast			1.03	
Maaleht	Tasuline reklaamkast		28.02		
Pere ja Kodu	Tasuline reklaamkast			5.03	
KesKus	Tasuline reklaamkast + artikkel		8.02	8.03	
VEEBIMEEDIA	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Sakala	intervjuu lavastajaga				
Sirp	Pressiteade				
Müürileht	Pressiteade				
Kuulutaja	Pressiteade				
Tallinn city	Pressiteade				
Kuhuminna.tallinn	Pressiteade				
Kultuur.err	Pressiteade				
Facebooki event	Ise teeme				
WOWEESTI	Pressiteade				
edasi.org	Pressiteade				
Eesti Teatri Agentuur	infokirja, saadan pressikas				
anditshappening	Pressiteade				
ÜRITUSKUULUTUS	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Kuhuminna	Kuulutus				
Kultuurisõber	Kuulutus				
Linnade kodulehed	Kuulutus				
TELE	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
ERR kultuuriteated	Video				
Terevisioon	Tele		25.02 - 03.03	11.03 - 16.03	
Ringvaade	Tele	Ei			
Õhtu!	tele		Ei		
ERR uudised	Tele				
OP+	Tele	Ei			
RAADIO	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Vikerraadio	Intervjuu ja reklaam, tasuta klipp		25.02 - 06.03	11.03 - 20.03	

Raadio 2	Intervjuu ja reklaam, tasuta klipp		25.02 - 06.03	11.03 - 20.03	
Ruut FM	Intervjuu				
Klassikaraadio	intervjuu, tasuta klipp		25.02 - 06.03	11.03 - 20.03	
VIDEOKLIPID	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
ERR videoklipp	Video		25.02 - 03.03	11.03 - 16.03	
MUU	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Koolid, huvijuhtidele (Tartu, Viljandi, Tõrva, Karksi-Nuia jne)	Tutvustus/pakkumised				
Noortekeskused	Reklaam				
Teatritrupid	Reklaam				
Akadeemia listid	Reklaam				
Ülikoolide listid	Reklaam				
VÄLIREKLAAM (TALLINN)	Formaat	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL
Sildreklaam	Bänner Tõnismäel		11.02 - 03.03		
Rahvusraamatukogu	Bänner Rahvusraamatukogues			11.03 - 17.03	
Clearchannel	A1 plakatid kultuuripindadel				
Plakatid linna tasuta pindadel + kohvikutes	A2 plakatid				

Lisa 5. Projekti SWOT-analüüs

TUGEVUSED	NÕRKUSED
<ul style="list-style-type: none"> • Kahe organisatsiooni tugi • Organisatsioonidel on eelnev suur kogemustepagas • VAT Teater tuntud noortelavastuste poolt • Kõik meeskonnaliikmed on pädevad ja varasema kogemusega • Tegu tuntud ja klassikalise teosega 	<ul style="list-style-type: none"> • Teatrimaastikul veel tundmatud näitlejad • Kultuurimajades raskem saada tundmatute näitlejatega lavastusele publikut • Liiga kallis pilet • Liiga lähestikku toimuvad üle Eesti etendused • Informatsioon läheb kaduma või on segadus, kes vastutab, kui on mitu organisatsiooni, kes korraldavad
VÕIMALUSED	OHUD
<ul style="list-style-type: none"> • Tutvustada rahvale tulevase noori näitlejaid • Tutvustada Viljandi kultuuriakadeemiat noortele ja saada uusi tudengeid • Tutvustada VAT Teatrit ja laiendada publikut • Taotleda raha või otsida sponsoreid • Arendada koostööd erinevate asutustega 	<ul style="list-style-type: none"> • Palju erinevaid kultuurisündmusi • Ei saa piisavalt rahastust • Ei ole piisav turundus ja publikul puudub huvi • Tehnika veab alt ringreisidel • Inimesed haigestuvad

SUMMARY

The Stage Production of "Decameron"

This creative-practical thesis gives an overview of the performance "Decameron" created by VAT Theater and University of Tartu Viljandi Culture Academy. The director of "Decameron" was from VAT Theater and he decided to stage a classical piece for young people in high school.

The premiere of the performance took place on 5 March 2019 in Viljandi Culture Academy black box. It was also premiered in National Library of Estonia in 13 March and from there on it went on a tour visiting 12 places throughout Estonia.

The main aim for "Decameron" was to bring young people to theater and introduce them a important piece from history. It was very fast-paced and easily understandable as well as instructive and talked about important things. Although the novel is from the 14th century, it is still relevant in the 21st century. In total there were 11 actors but two different compositions played in the performance. One composition was called Oranges and the other was Basil. On stage there was 6 actors.

My principal task was to be responsible for marketing, logistics and to take part in tours. In addition i was responsible that performances in Viljandi go smoothly. The whole experience was very educating and learned many lessons. I got an idea of how everything works when play goes on tour to different theaters. It was a very good experience because marketing did not went that well as planned and it was a crucial experience for me that i keep in mind in next projects

The performance turned out to be very successful in Tallinn, and will be again in autumn, in VAT repertoire. Tickets have already been purchased and there seems to be a lot of interest. In addition, I hope that the VAT Theater is as successful and hard-working as it has been.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, _____ Kristin Saar _____,

(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose

_____ "Lavastuse "Dekameron" produktsioon" _____,

(lõputöö pealkiri)

mille juhendajad on _____ Tiiu Talvist ja Allan Kährrik _____,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kristin Saar

15.05.2019